

international Adressebevægelse til Fremme af Freden imellem Nationerne, vil jeg sige, at der ydes jo af Rigsdagen ret betydelige Beløb til det internationale Fredsarbejde, men det ydes til den interparlamentariske Gruppe og til det interparlamentariske Bureau i Bern, og jeg er fremdeles af den Opfattelse, at det er gennem Sammenkomster af de forskellige Landes lovligt valgte Repræsentanter, ved Forhandlinger om de paagældende Spørgsmaal og ved Udvidelse af Bestemmelserne i Voldgiftstraktaterne, man skal naa til et Resultat. At samle Adresser i de forskellige Lande kan i Virkeligheden ikke tænkes at føre til et Resultat, der kan bidrage til at fremme det, der er taget Sigte paa, i samme Grad som det Arbejde, der gøres af de internationale Fredsgrupper, ved de Sammenkomster, der finde Sted mellem Repræsentationerne for de forskellige Landes Parlamenter. Jeg kan derfor heller ikke, lige saa lidt som jeg selv har fundet Anledning til at stille Forslag om de 3,000 eller 5,000 Kr., anbefale Tinget at stemme for denne Henviſning. Jeg forudsætter, at man vil vedblive med at yde Tilskud til den internationale Fredsbevægelse paa den Maade, man hidtil har gjort: gennem Tilskud til den interparlamentariske Gruppe, og jeg tror, man paa denne Maade naar videst i Retning af at fremme det Formaal, som jeg erkender, at ogsaa Fredsforeningen her i Landet tilsigter.

Zahle: Det er meget beklageligt, at Indenrigsministeren stiller sig saa afvisende, og det er noget overraskende. Thi baade i 1906 og i Rigsdagssamlingen 1908—09 have disse Spørgsmaal været fremme til Forhandling her i Rigsdagen, og da stillede det daværende Reformparti sig meget velvilligt over for Tanken. Nu afdøde Birkedommer Sveistrup, der i 1908—09 havde Sæde her i Tinget — det var den sidste Samling, han var Rigsdagsmand — gjorde sig ogsaa meget varmt til Talsmand for, at naar der skulde ofres store Pengemidler paa Militærvæsenet, skulde man heller ikke holde sig tilbage fra Bevillinger til Fredssagens Fremme, og det vandt Tilslutning fra mange af hans daværende Partifællers Side. Nu er der bevilget mange Penge til Militærvæsenet, men naar nu Fredsvennerne komme med et yderst beskedent Andragende om ogsaa at faa en lille Smule, bliver der svaret: Nej, nu er der ikke flere Penge, nu ere de brugte til Militærvæsenet, saa er der ingen til Freds-

bevægelsen. Det er rigtignok noget nedslaaende, og en Henviſning til Finanslovkommissionen kan ikke paa dette Omraade gøre sig gældende. Naar vi have Raad til aarligt at ofre mange, mange Millioner til Militærvæsenet, maatte vi ogsaa kunne ofre 3,000 Kr. til at agitere for, at Krigen en Gang i en nær Fremtid skal kunne afskaffes, thi det er virkelig langt dyrere at opretholde den væbnede Fred, vi nu have, end at give et ordentligt Tilskud til Fredsbevægelsen.

Hvad angaar de 5,000 Kr. til Agitation for Verdensfredsadressen, kan dette Andragende virkelig ikke afvises med en Henviſning til, at der gives Tilskud til de interparlamentariske Sammenkomster. Disse Sammenkomster af Rigsdagsmænd fra alle Lande befinde sig i Øjeblikket i en saadan Tilstand, at der ikke særlig kan henvises til dem som fyldestgørende paa dette Omraade. De have efterhaanden antaget Karakteren af — jeg kan ikke sige et almindeligt Turisttog, men man maa snarere sige et ualmindeligt Turisttog, det er nemlig ganske særlig behagelige Sammenkomster, set fra et Turistsynspunkt, idet Rigsdagsmændene, som komme til saadanne interparlamentariske Sammenkomster, faa Lejlighed til at se meget og komme mange Steder, hvortil Turister i Almindelighed ikke kunne faa Adgang, men paa den anden Side er Forholdet ved at udarte saaledes, at disse Sammenkomster ikke længere, i alt Fald i den Tilstand, hvori de i Øjeblikket ere, kunne betegnes som alvorlige Forhandlingssammenkomster. En overordentlig stor Del af de Repræsentanter, som sendes til disse Stævner, ere ikke alene ude af Stand til at gøre sig gældende gennem mundtlige Foredrag under de Forhandlinger, som finde Sted, men ere ganske ude af Stand til at følge Forhandlingerne, fordi de ikke en Gang sidde inde med saa megen Sprogkundskab, at de kunne følge en almindelig Udvikling paa de forskellige europæiske Hovedsprog. Der er derfor nu en Bevægelse oppe for at reorganisere disse Sammenkomster og faa dem gjort til det, de bør være: Sammenkomster mellem de for Fredssagen interesserede Rigsdagsmænd til Samarbejde for Fredssagens Fremme. Man ser jo, at der her fra Landet f. Eks. sendes de mest fanatiske, enragede Militarister; saaledes undsaa det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) sig ikke ved at rejse til interparlamentarisk Fredssammenkomst i Fjor, uagtet enhver ved, at en mere ivrig Militarist kan ikke findes, hver-